

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuj dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovi ulicih št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljanje pa v približju. —

Upravljanju naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Represalije.

Tradicionalna neodkritosrčnost avstrijske politike se kaže tako pri velikih, kakor pri malih zadevah. Besede ne soglašajo nikdar z dejanji — to je edino stalno načelo v vseh sistemih, to se ponavlja dan na dan v vseh variacijah in to se je pokazalo tudi na raznih visokih šolah.

Se vselej, kadar je nemška brutalnost na dunajskih in grških visokih šolah poskusila uveljaviti s silo načelo, da so ti zavodi nemški in slovenski akademiki na njih samo gostje, ki se jih pač trpi, ki pa nimajo nikakih pravic, vselej so se oglasili sladkobesedni avstrijski ministri in slovensko besedičili, da te šole niso nemške, nego c. kr. avstrijske šole in da so akademiki na teh šolah ravnopravni ne glede na njihovo narodnost. Takih izjav smo slišali že stokrat. Slišali smo take izjave tudi iz ust ministrskega predsednika Körberja. Ali ostalo je vedno pri besedah — še nikdar pa ni noben minister ganič s prstom, da bi svoje besede in svoje obljube urenil.

Nasprotino! Medtem, ko ministri govore, da te visoke šole niso nemške, nego c. kr. avstrijske in da so vsi akademiki ravnopravni — med tem trpe in dopuščajo, da njihovi organi z brezobzirno roko uresničujejo to, kar so ministri obsodili. To se godi že leta in leta in zdaj imamo nov dokaz za to.

Povodom zadnjih dogodkov na dunajskih visokih šolah, ko je ministrski predsednik Körber zopet stresel cele košare svojih neslanih fraz in delal obljube, na katerih izpolnitve nikdar ni misil, je profesorski zbor dunajske tehnike vzel slovenskim visokošolcem staro pravico, katere se do tedaj ni nikdar upal do takniti, in ki so jo slovenski tehniki smatrali kot nekak simbolični izraz ravnopravnosti. Vzel jim je pravico,

da smejo slovenska akademična društva v jeziku dotedne narodnosti pisana označila nabijati v prostorih tehnike ter je odredil, da morajo slovenska društva vsa svoja označila pisati v nemškem jeziku.

S tem je profesorski zbor potpeljal pravico, ki so jo akademična društva dolga leta uživala, s tem je slovenskim akademikom vzel edini vidni izraz, da so tudi v narodnem oziru ravnopravni. Namen temu ukrepu je jasen kot beli dan. Na ta način se hoče dunajski tehniki zagotoviti samo nemški značaj in pokazati, da so Slovani na teh zavodih brezpravni gostje.

Ni čuda, da so slovenski visokošolci vložili proti temu nečuvenemu ukrepu ogrečen protest. A naleteli so slab. Profesorski zbor dunajske tehnike se pri svojem delu ne da motiti in ker je naletel na odpor, je začel svojo voljo z represalijami in uveljavljati. Izteklil je, da protest v svojih starih pravicah prikrajšanih dijakov ni pisan v dovolj ponižnih izrazih in zaradi te nezdostne ponižnosti je sklenil objaviti tri slovenske visokošolce. Enega je za vedno relegiral, dva sta dobila consilium abeundi.

Mi čisto nič ne dvomimo, da so premalo ponižni izrazi v protestu le pretveza, ki naj maskira pravi nagib, vstrahovati slovenske akademike, da se ne bodo upali upirati se sklepnu profesorskega zbora, s katerim so se prikrajšale njih pravice in žalila njihova čutila. V obeh teh nadutih vsemenskih fanatikov je Slovan pač manjvredno bitje.

Postopanje profesorskega zbora dunajske tehnike je nekaj tako nečuvenega, da mora zbuditi povsod največje ogorčenje. To brezprimerno kruto uničenje slovenskih visokošolcev, te barbarske represalije ne morejo in ne smejo ostati brez odgovora na pristojnem mestu.

Vojna na Daljnem Vztoru.

Ob smrti admirala Makarova.

Nobenega dvoma ni več, da je tudi admiral Makarov postal žrtev strahovite katastrofe pred Port Arturjem.

Za Rusijo samo je to hujši udelec, kakor ako bi na mah izgubila celo vrsto svojih najboljih oklopnic.

Makarova, moža dejanja in željevolje, čigar izredne sposobnosti, izborni tehnično znanje in teoretično na višku stope izobraženost in izvezbanost v vseh pomorskih strokah, je bila poznata ne samo v Rusiji, ampak vsemu svetu, ki je bil poklican, da pridobi ruski vojni mornarici zopet nazaj oni ugled in veljavo, ki jo je izgubila deloma pač po svoji krvidi pri prvem napadu na Port Artur, je ugrabilna bleda smrt in pokopala z njim vse načrte, ki jih je zasnoval po resnem preudarku, potemlitem razmišljavanju in po marljivih študijah, na podlagi katerih bi se mu bilo končno gotovo posrečilo steti japonsko premoč na morju, ali vsaj ohraniti rusko vojno brodovje na Dalnjem Vztoru nedotakneno, dokler bi ne dobil napovedane pomoči z domovine, katera bi ga usposobil preiti napram Japonec iz defenzive v ofenzivo in uničiti japonsko vojno mornarico.

Vsi ti krasno zasnovani načrti so sedaj pokopani in kdo ve, ako se bo še načel mož, ki bo imel dovolj vztrajnosti in energije, da bo nadaljeval od admirala Makarova započeto delo in po njegovih intencijah vodil obrambo portarturške trdnjave?

Tragičen konec Stepana Osipoviča Makarova je spravil Rusijo v težaven, morda celo nevaren položaj.

Nenadoma, nepričakovano je izgubilo rusko brodovje na Dalnjem Vztoru svojega poveljnika in nikogar ni, ki bi ga mogel takoj popolnoma nadomestiti.

Vrhovno poveljstvo je sedaj pač prevzel podadmiral knez Uhtomski,

ki je sicer, kakor se naglaša, izvrsten vojak in mornar, ki je tudi zelo nadaren in kot pomorski častnik izborni izvezban, a vendar še premlad, da bi mogel z uspehom vršiti svojo nalogo na toli težavnem in odgovornem mestu, kakor je mesto poveljnika ruske vojne eskadre v Tihem oceanu pod sedanjimi okoliščinami.

Vendar pa se zdi, da se kneza Uhtomskega ne sme podcenjevati. Ako so namreč resnična poročila, da so Japonci po katastrofi, ki je zadebla oklopnič »Petropavlovsk«, napadli rusko brodovje, kateri napad pa je knez Uhtomski z uspehom odbil, znači to, da je Uhtomski izredna moč, mož na svojem mestu, da se s polnim pravom sme trdit, da je vrhovno poveljstvo ruske eskadre začasno v dobrih in spretnih rokah.

Upoštevati je namreč treba, koliko energije, koliko treznega preudarka, koliko želesne volje, koliko ugleda in veljave mora imeti mož, ki vzprido takoj strahovite katastrofe, ki je zadebla Ruse, da se je potopila admiralska ladja in z njo tudi utonil vrhovni poveljnik, ohrani red in disciplino med močtvom vključ občni zmedenosti in konsterniranosti! Ako bi Uhtomski ne izvršil ničesar druga, kakor samo to, bi že zaslужil poohvalo kot izbornen poveljnik.

Sicer pa je tudi popolnoma verjetno, da, gotovo, da je admiral Togo, ki je oddaleč gledal žaloigro, ki se je v nekaj trenotkih odigrala pred portarturškim pristaniščem, splošno zmedenost takoj porabil za svoje svrhe in Ruse znova napadel, misleč, da se mu bo ob občni konsterniranosti napad temelje posrečil.

Da se ta njegova kalkulacija ni izpolnila, je pač največja zasluga podadmirala Uhtomskega.

To spričuje, da se za usodo ostanega ruskega brodovja pred Port Arturjem ni resno batiti, dokler mu bo začasno poveljeval knez Uhtomski, ki se je v najopasnejšem trenotku pokazal kot mož na svojem mestu. In da bo vrhovno poveljstvo ostalo

dile časa v njegovih rokah, o tem ni nikakega dvoma.

Na Dalnjem Vztoru sedaj ni moža, ki bi bil popolnoma sposoben izpolniti Makarovo mesto. Namestnik Aleksejev je morda dober diplomat, politik in administrator, za vrhovnega poveljnika ruskega brodovja pa go to ni, zlasti ne pod danimi okolnostmi.

Kdo bo torej imenovan na to važno, a težavno in odgovorno mesto?

Vsa pozornost v Rusiji je sedaj obrnjena na dva admirala — Skridlov in Roždestvenskega, ki edino prideta resno v poštev.

Nikola Ivanovič Skridlov je sedaj poveljnik črnomorske vojne mornarice in je bil baje že itak določen, da poleti prevzame vodstvo vsega ruskega vojnega brodovja v Tihem oceanu. Skridlov, ki je rojen l. 1844, se je zlasti odlikoval v rusko-turški vojni l. 1877. kot poveljnik vojne ladje »Šutka« in je znan kot eden najbolj izobražen in nadarjen pomorskih oficirjev, ki se zlasti že odlikuje z veliko srčnostjo in energijo.

Admiral Roždestvenski, rojen l. 1848, je sedaj načelnik generalnega štaba ruske mornarice. Roždestvenski je Rusiji poznat radi svojega obsežnega tehničnega znanja in izvenredne hrabrosti, zlasti na polju pomorskega topničarstva je znan kot prva kapiteta. Kakor Skridlov, se je tudi on posebno odlikoval v rusko-turški vojni in slovi kot izborni poznavalec razmer na Dalnjem Vztoru.

Naj že stopi na Makarovo mesto Skridlov ali Roždestvenski, zajamčeno je, da bo vreden naslednik junaka Makarova!

Vesti o katastrofi pred Port Arturjem.

Včeraj je brzojavil podadmiral knez Uhtomski iz Port Arturja carju Nikolaju. Ta brzojavka se glasi: Včeraj ob 10 uri dopoldne, ko je eskadra vočigled bližajočih se sovražnih ladij manevrirali na redi pred Port

Nedavno tega pa je priobčil »Wiener Salonblatt«, veleugledni aristokratski list, ki se čita v najvišjih krogih, pod naslovom »Das Erwachen der Slaven« o razstavljenih umotvorih slovenskih umetnikov prekrasno oceno, v kateri priznani dunajski kritik I. R. Liebwein odkrito priznava, da so bila dela slovenskih umetnikov najboljša, kar se jih je razstavilo v tej sezoni na Dunaju.

I. R. Liebwein piše:

»Omenili smo že, da so v zadnjem času tudi Slovenci stopili v krog umetniških narodov. Sicer se je v zadnjih štirih ali petih letih že pojavil kak posameznik s kako sliko in preteklega poletja smo imeli priliko na regionalnih razstavah v Celovcu in Vidmu videti več del slovenskih umetnikov. Sedaj naenkrat pa so nastopili v zavrsenih vrstah v kolektivni razstavi dunajske galerije Miethke, kateri gre tudi zasluga, da je vsemu svetu razkrila slovaškega mojstra Jana Uprko. Pri Miethkeju so razstavljena meseca marca in aprila dela slovenske umetniške združitve »Sava«, zvezze umetnikov,

o katerih še doslej med nami ni imel nikdo niti pojma. Zato uči kuje vse ono, kar nam nudi »Sava«, tem bolj presenetljivo. Čudovito krasne so pokrajinske slike, krepko in s plemenito resnostjo zasnove, sveže in neprisiljene, moderne, a vendar k sreči ne hipermoderne, slikovite in sanjave; nato nekaj izvrstnih portretov in cela vrsta ljubkih žanskih slik in tipov iz slovenskega narodnega življa. Iz vsega pa veje oživljajoči vonj pristnosti, prožet z globoko bolestjo, katera je lastna, kakor se zdi, samo onim narodom, katerim je v naših svobodnejših dneh zasinila po tisočletnem robstvu zora krasnejše bodočnosti. In baš zbog tega se mora vsakdo veseliti, da so se Slovenci zbudili kot umetniški narod, in naša naloga je, da jih tudi gmotno podpiramo v njihovih najlepših kulturnih stremljenjih. Saj so pa tudi Slovenci tako ubogi in se brez tuje pomoči niti ne morejo dvigniti v zračnejše višave. Razen tega pa immo mi Nemci in Italijani poravnati marsikatero krvico, katero smo zadal v tek užvenelih sto-

letij temu najrevnejšemu plemenu izmed narodov avstrijskih.

Prehajajoč na podrobnosti te vrlo zanimive razstave, omenjamemo najprvo semtertja s Segantinijevim tehniko zasnove, očarjujoče slikovite in solnčne Ivan Groharjeve pokrajine. Njegove zimske studije, njegove slike »V spomladici«, »Reka Alberone«, »Vas Occultis« ali »Polje Rafolško« so dostenje vseke moderne javne ali privatne galerije. Isto se sme tudi trditi o delih Rikarda Jakopiča v Ljubljani. Njegovi bizantinski stilizirani svetniki z rožnatobliščedim svitom nad glavami, njegova slika »Žalostna zima«, njegove divne, solnčne zlate se zadnjikrat veselejo »Breze v jeseni«, njegov v violičnatih, rdečih in rjavih tonih se gubeči »Listopad«, njegovo prijetno ogrevajoče »Jesenško solnce« in njegovo »Barje« — gotovo del ljubljanskega barja pri Borovnici — vse to upravičuje najkrasnejše nade v njegovo bodočnost.

Mato Jama (Monakovo) je razstavil »Jelov gozd« z biljantno zasnovanim pogledom na rumeno

žitno polje, ki se bliži izza modrozelenega lesnega mraku, ljubko sliko »Na Amperi«, pokojne solnčnojasne »Breze«, zelo karakterističnega »Hrvatskega kmeta«, »Po dežju«, »Hrastovje« in druge izredno lepo stvari.

Tudi Mato Strnec v Ljubljani, Ferdo Veselna Dolenskem, čigar »Usmiljenost« je bila obdarovana v Monakovem s prvim darilom, in Repinov učenec Peter Žmitek v Pragi so razstavili slike, ki se morajo prištevati k najboljšim, kar jih je bilo videti v tej sezoni.

Ne smemo pozabiti tudi mladega in nadarjenega kiparja Frana Bernekerja.

Njegov očarjujoče lepi »Dekliški portret« je že prešel v posest njegove prevzetenosti grofa Harracha. Njegove plastike »Uboštv« in »Priplavljeni mrtveci« pa so dokaz za to, da se tudi ti navidezno odurni temat lahko napravijo umetniško lepe stvari. Vsi ljudje pač niso pristači novo zvarjene teorije o preustrojiti principov lepot.

»Sava« pa kličemo vneseno in prisrčno: »Slava!«

Arturjem, se je potopila oklopnička »Petropavlovsk«, katera je imela admiralski prapor, vsled eksplozije podmorske mine. Admiral Makarov in njegov štab so utonili. Rešeni so bili: veliki knez Ciril Vladimirovič, poveljnik »Petropavlovsk« kapitan Jakovlev, 3 poročniki, 2 kadeta in 52 mornarjev. Iz morja smo potegnili več mrtvecev, med njimi 1 kapitana, 2 kadeta in 1 zdravnika. V sredo ponoči je odšla torpedovka »Brezstrašni« na morje v svrhu rekognosciranja; vsled nepredorne megle je izgubila dotiko z našim brodovjem; japonske torpedovke so jo napadle in uničile. Rešilo se je 5 mož. Po katastrofi, katera je zadela oklopničko »Petropavlovsk« sem jaz prevzel začasno vrhovno poveljstvo mornarice. Ko je eskadra manevrirala, je oklopničko »Pobedja« zadel na sredi desnega krova torpedo, a se je navzlic temu že brez pomočilahkovrnila v pristanišče. Ubit ali ranjen ni bil nikdo.

Angležki listi pa navzlic poročljom iz Petrograda ne verjamejo, da bi bila oklopnička žrtev podmorske mine, marveč trde, da so jo potopile japonske torpedovke. Londonski listi pišejo v tem oziru:

Prvo poročilo o usodi »Petropavlovsk« je donesla brzojavka velikega kneza Cirila, katero je poslal svoemu očetu Vladimиру v Petrograd. Sprva temu poročilu ni hotel nikdo verjeti, dokler ni došla vest, da je Admiral Makarov utonil. Car Nikolaj, ki je vse svoje upanje stavljal na Makarova, je bil popolnoma obutan. Kakor se zatrjuje, so sovražne torpedovke sprva nameravale napasti križarko »Bajan«, ki je iz pristanišča odpula v svrhu rekognosciranja. Ker je bil »Bajan« v nevarnosti, mu je hotel Makarov prihiteti na pomoč in je v to svrhu s svojo admiralsko ladjo odpul iz luke. Vsled japonske premoči pa se je moral umakniti, pri tem so ga pa prehitete japonske hitre plujoče torpedovke in ga napadli. Potopivši se »Petropavlovsk« je vozil samo 16 vozov. Torpedovke so ga vsled tega prehitete, napadle in uničile. Da se je veliki knez Ciril rešil smerti, zveni kakor čudež. S svojim adjutantom je stal na robu ladje. Ko se je prigodila eksplozija, mu je adjutant še zaklical, da naj skoči preko krova. V istem hipu ga je zadel podirajoči se jambor. Tudi velikega kneza je zadel košec bombe, a vendar ne toliko, da bi se ne mogel rešiti.

Matinu v Parizu poroča njegov korespondent: Makarov je s svojo

eskadro odpul v svrhu rekognosciranja iz Port Arturja, kar je zapazil, da se mu bliža japonsko brodovje, obstoječe iz 30 ladij. Ker se ni smatral za dovolj močnega, se je vrnil v Port Artur. Oddaljen je bil samo še dve milji od pristana, ko se je prigodila strahovita eksplozija, vrgla ogromno oklopničko v srak, jo zavrela in jo z velikansko močjo zopet trešila v morje. Vso posadko so požrli valovi razen 5 častnikov, velikega kneza Cirila in 50 mož, ki so se plavajo rešili na obrežje. Navzlic vsem naporom se doseglo še ni posrečilo, najti truplo admirala Makarova, ki je s celim svojim štabom utonil.

Times v Londonu poročajo, da so Japonci rusko brodovje izvabili iz pristanišča. Makarov ni mogel sumiti, da ga zunanj čaka vsa japonska mornarica. Ob petih zjutraj so se japonci ladje približale Port Arturju in se skrile pri otokih Miaoan. V neposredno bližino trdnjave je priplulo samo 6 križark, ki so takoj začele streličati na luko, vsled česar je Makarov s celo svojo eskadro odpul iz pristana in začel boj. Po bitki, ki je trajala do opoldne, se je japonsko brodovje umaknilo proti jugu.

Daily Mail pa poroča njegov korespondent iz Vejhaijeja, da so Japonci Port Artur napadli dvakrat. Prvi napad so izvrzili ob zori. Boj je trajal dve uri. Rusi so zapustili luko. Japonci so se začeli navidezno umikati, v resnici pa so se združili z ostalim brodovjem admirala Toga, kar je Makarova prisililo, da se je umaknil ob 8. uri zjutraj. V tem času se je potopil »Petropavlovsk«. Pol ure pozneje so Japonci znova napadli Port Artur in ga bombardirali, toda ta napad je trajal samo kratko časa. Ko so Rusi pripluli iz luke, so Japonci še ostale ladje prišle na pomoč in admirala Togoje nameraval ruskim križarkam zapreti pot v luko, kar se mu pa po zaslugu »Askolda« in neke druge ruske oklopnice ni posrečilo.

Vtis katastrofe v Tokiju.
Vest o sedmem napadu admirala Toga na Port Artur in o pogibelji oklopnice »Petropavlovsk« se je izvedela v Tokiju potom privatnih brzojavk in je vzbudila v vseh krogih največje veselje in zadoščenje. Vseeno pa se iskreno obžaluje tragična smrt hrabrega ruskega poveljunika. Admiral Makarov je užival prisvojih sovražnikih veliko spoštovanje; zlasti se je občudovala njegova spremnost in njegov talent, da je mogel povsem napadu na Port Artur rehabilitirati rusko brodovje in z uspehom voditi neenaki boj.

Izza temnih dni.
(Slike iz življenja raznih papežev.)
(Dalej.)

Kamorkoli se je Inocencij III. s svojega prestola ozrl, povsod je videl samo razvaline. Posvetna oblast papežev je bila uničena. Vse oddaljenejše province papeževe države je bil cesar Henrik VI. razdelil papežovo državo. Inocencij je pri tem nastopal kot vodja in borilec za neodvisnost Italije od nemškega cesarstva, dasi mu je bilo za utesnitve cesarske oblasti le toliko, v kolikor je to bilo na korist razširjenju njogove lastne oblasti. In pri tem je imel velikansko srečo ter se je tekompri tem povpel do silne moči in veljave.

Rim mu je začel prvi kljubovati. Demokratije so se začeli upirati novim razmeram. Ni jim bilo prav, da so v senatu sedeli sami papeževi podrepniki in da mestno ozemlje ni bilo več pod kapitolinsko jurisdikcijo. Ivan Capocci in Ivan Pierleone Raineri, dva bivša senatorja, sta ljudstvo ščevala, češ, da skubi papež Rim kakor jastreb piščanca. Vojna proti Viterbu, v kateri se je papež zavzel za Rim, ni v tem oziru nič vplivala na Rimljane. Njih nezadovoljnost je rasla in provzročala v mestu vedno večjih bojev, dokler ni prišlo do revolucije. V tistih dneh, ko so latinski križarji zavzeli Bizancij (l. 1202.) je moral papež Inocencij III. pred rimskim ljudstvom bežati iz večnega mesta. Dve leti je moral papež živeti v pregnan-

Admiral Urin je v sredo popoldne brzojavil v Tokijo, da je eskadra admirala Toga napadla v sredo zjutraj rusko oklopničko »Petropavlovsk« in neko uničevalo torpedovk ter jih potopila. Japonci niso baje imeli razen enega ranjenca nobenih izgub. Admiral Togo bo poročal podrobnosti.

Izrazi sožalja.

Čim je predsednik Loubet izvedel o strašni nevreči oklopničko »Petropavlovsk«, je takoj odpadal na carja Nikolaja brzojavko, o kateri mu izraža najiskrenje sožalje Francije povodom nevreči, ki je zadeval ruski narod in njegovo mornarico na tako grozovit način. Tudi minister zunanjih zadev Delcasse je kondoliral. Cesar Viljem je carju brzojavil: »Tuga Rusije je tudi tuga Nemčije. Smrt admirala Makarova pomeni izgubo za vse mornarice sveta.«

Iz severne Koreje.

General Kačkalinski poroča, da so Rusi v boju izgubili 3 vojake in poročnika 12. polka Dimitrovča. Nekaj vojakov je bilo ranjenih. Iz Tokija pa se poroča, da so se Japonci prepričali, da se Rusi ne namejavajo držati na reki Jalu, kjer imajo sedaj samo 1 voj sibirskih strelecov. Dosedaj so se Japonci in Rusi sprijeli samo v dveh spopadih, pri katerih so bili Japonci premagani.

Sibirska železnica.

Daily Mail se poroča iz Harbina, da sibirska železnica navzlic vsem težkočam izvrstno funkcioniра. Vsak dan doha 7 vlakov, ki pripeljejo 7000 vojakov. Železnica na reko Jalu bo skoro dograjena in se v nekaj tednih izrodi prometu.

Zadnji pozdrav.

Včeraj nam došlo »Novo Vremja« z dne 11. t. m. priobčuje iz Port Arturja z dne 10. t. m. to-ls brzojavko:

*Poveljnik in častniki Petropavlovsk« pozdravljajo vse sorodnike in znance in jim k velikonočnim praznikom želijo vse najboljše. To je bil njih zadnji pozdrav; junaki, ki so svojim rokom želeli za praznike vse najboljše, so dva dni pozneje umrli slavne smrti za domovino.

Proti vinski klavzuli.

Zadar, 14 aprila. Deželnih odborov dalmatinskih se je z ozirom na predstoječe ministrske konference v Budimpešti brzojavno obrnil na ministrskega predsednika dr. Körberja ter na poljedelskega in trgovinskega ministra s prošnjo, naj vrla odreže uvoz italijanskega vina v vsakrno carinsko olajšavo. Nadalje

stvu, medtem ko so njegovi pristaši vodili ljuto borbo proti rimskemu narodu. Šele l. 1204. se je moral papež vrneti v Rim ali demokratična stranka ga na hotela pripoznati in vnela se je strašna vojna med meščani. Na eni strani je stala papeška stranka, na drugi demokratična. Papež je svoje pristaše podpiral na vse načine, a iz La-

terana se ni upal. Na strani demokratov je bil rimski narod, papeževi pristaši pa so se borili s tujimi najetimi ljudmi, ki so bili prej roparji kakor vojaki. Papež sam se je bojeval z dejanjem in s tem je končno premagal sestrano in povse obubožano rimskega prebivalstva. Papež je bil pa toliko premeten, da je svojo zmago previdno izkoristil dasi je v bistvu zadal rimski neodvisnosti smrtni udarec. Leta 1205. je bil med papežem in med rimskim narodom sklenjen mir, s katerim se je korenito izpremenila mestna ustava. Vsa izviršilna oblast je zdaj prišla v roke enega samega senatorja (župana), a senator je moral postati le tisti, ki ga je papež bodisi direktno ali indirektno izbral. Župan ni bil ves od papeža neodvisni zaupnik rimskega naroda, nego od naroda skoro popolnoma neodvisni zaupnik rimskega papeža.

S tem je rimske narod izgubil zadnjo izmed svojih velikih pravic: papeži so ga oropali pravice, odločevati

se ministri prosijo, naj naklonijo go spodarskim interesom Dalmacije ob sečnejšo varstvo.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 14. aprila. V odgovoru na interpelacijo glede izselniškega zakona je rekel ministarski predsednik grof Tisza, da stopi dotedni zakon dne 20. t. m. v veljavo. Ker so nemške družbe stave previsoke zahteve, sklenila se je pogodba z družbo »Cunard«, ki bo spravljala v Ameriko ljudi prek Reke mnogo ceneje kot druge parobrodne družbe. Toda pogojeno je, da spravi dežela vsako leto 30.000 ljudi čez morje. Pogodba velja za 10 let. (Kakor vidimo, je ogrska vlada monopolizirala nekako moderno kupčijo s sužnji.) Posl. Bernath je vložil nujno interpelacijo v zadevi italijanske vinske klavzule. Vprašal je, ali se je na ministrskem sestanku v Opatiji ali pri posvetovanju s senatorjem Miraglio kaj dogovorilo v zadevi vinske klavzule in kako stališče zavzema vlada v tem vprašanju: ali še vedno vztraja pri carini 20 očkinov, ali pa dopusti uvažanje italijanskega vina s carinsko olajšavo za mešanje močnejšega domačega vina. Končno je vprašal, ali hoče vlada odpovedati italijansko trgovinsko pogodbo, ki je na kvar ogrskim vinorejcem ter skleniti z Italijo novo pogodbo, ki bo varovala ogrske klosti. — Poljedelski minister je odgovoril na interpelacijo, zakaj je država prodala knezu Hohenlohe obširne gozde v Tatru. Predložil je zbornici tudi dotedno kupno pogodbo, iz katere je razvidno, da je vlada primorala kneza, da mora zdrževati pota in ceste za turiste ter sploh ne sme nikomur omejiti potovanja po njegovih gozdih. Posl. Rakovsky je zahteval, naj se to poročilo natisne. Predlog je bil sprejet ter se bo o njem glasovalo po imenih v jutrišnjem seji.

Položaj v Macedoniji.

Solun, 13. aprila. Vplivni albanski voditelji so odšli v močnem spremstvu k pogajanjem zaradi miru v Skoplje. Toda Albanci že v naprej vedo, da Turška njihovih pogojev ne sprejme, zato divja doma vstaja prej kot slej. Blizu 100.000 (?) Albancov je oboroženih, ki širijo strah in gorie med kristjanskim prebivalstvom. Albanci niti ne želijo miru, zato zahtevajo, da se v pokrajinh, kjer oni bivajo, ne sme nič reformirati, a pregnanim njihovim poglavjarjem se mora dovoliti prosta vrnitev v domovino. To so zahteve, ki jih Turška ne sme izpolniti, ako bi jih tudi rada izpolnila.

Carigrad, 13. aprila. Za izvršitev bolgarsko-turškega dogovora se je sestavila komisija visokih činiteljev.

pri volitvi cerkvenega poglavarja, pa peži so ga z zvijačo in prevaro spravili ob njega pravice pri volitvi cesarja in končno so ga spravili ob pravico, si izbirati mestni senat. Ko je bil narod oropan vseh najvažnejših svojih pravic, ga je bilo potem lahko popolnoma zasužniti.

Veliki in težki so bili boji, ki jih je moral bojevati papež Inocencij III. v Italiji in le iztežka je zmagoval, ali še večje težave kakor v Italiji, je imel Inocencij z Nemčijo, kjer se je bil vnel boj za cesarsko krono. Inocencij je kakor Gregor VII. izkoristil boj med nemškimi velikaši, da bi na stroške in na škodo nemške države povečal in razširil papeško oblast. Kristjansko to pač ni bilo, da je papež netil razporej v boje in pravično tudi ni bilo, da je skušal oškodovati državo, da poveča svojo moč — ali kdaj so se papeži brigali, če je kaj kristjansko in pravično ali ne? Papež Inocencij III. je kakor Gregor VII. delal na to, da bi podjarmil posvetne države in je sebe proglašil za vladarja vseh vladarjev. Tri leta je trajal v Nemčiji strašen boj, ki ga je papež netil, končno je pripoznal Ottona za cesarja, a le ker se je ta odpovedal cesarski oblasti nad večjim delom Italije in pripoznal suverenitet nove papeške države.

(Dalje prih.)

Sofija, 14. aprila. V političnih krogih so zelo vznešenirjeni, ker ne izide sultanov ukaz, ki bi odobril bolgarsko-turški dogovor, dasi je isti že davnio podpis. Upravičeno se boje kake turške pasti.

Carigrad, 14. aprila. V Smirni sta baje Avstro-Ogrska in Italija naročili toliko pramoga in živeža, kakor da nameravate prispeti tja z močnim brodovjem.

Carigrad, 14. aprila. Romunski poslanik je naznanil turški vladni, da Romunski ne bo več trpla, da bi turške oblasti s svojim vojaštvom preganjale makedonske Valahs po grškem patrijarhatu. Turčija mora prisiliti grški patrijarhat, da dovoli Valahom kulturno svobodo.

Trgovinske pogodbe.

Berolin, 14. aprila. V proračunski komisiji je izjavil državni tajnik baron Richthofen: »Pogajanja z Italijo so dovedla do sklenitve trgovinske pogodbe; z Rusijo in Švico se to še ni zgodilo; z Avstro-Ogrsko in Romunsko se menjajo zahteve še v tem mesecu. Dosedaj se tarifi še niso od nobene strani odpovedali.«

Angleži v Tibetu.

London, 14. aprila. Dne 11. t. m. je prišlo zopet do spopada med Tibetanci in angleško ekspedicijo. Tibetanci imajo 200 mrtvih. V nižji zbornici se je sprejela resoluteja, ki se ž njo vlada pooblašča, da sme izvenredno indijsko vojaštvu rabiti tudi v Tibetu. Lord Balfour je izjavil, da Angleška ne namerava si priklopiti Tibeta. Kaj takega bi bila velika nesreča za Indijo in za Angleško. Za Indijo pa bi bila tudi velika nevarnost, aki bi prišel Tibet pod vpliv kake druge evropske velesile. Angleška želi Tibetu status quo.

Dopisi.

Iz Srednje Evrope. Šola je temelj, na katerem sloni blagostanje naroda. Mi Sloveni smo tisti nesrečni narod, kateremu vladajo smrtni sovražnik kljub opravičenim zahtevam najpotrebnnejših nižjih šole ne privošči in vsako razširjenje ljudske šole moramo si s trdim bojem izvojevati, ko vlada nasproti za peščico Nemčev ustanoviti večrazredne nemške šole, katere bi primerjali predenici v delih in težko delo nam bode, dokler to »grinto« iz slovenskih deteljič spravimo. Srednješčani izvojevali smo si šest razredno ljudsko šolo, nje uspehi so po poročih nadzornika prav povoljni obisk pa tako reden, kakor v nobeni šoli okrajnega glavarstva ptujskega. Dolžnost šolskih oblasti bi bila podpirati šolo, kjer je prebivalstvo tako vneto za njo, kjer starši videč napredkuje svoje otroke tako vrlo v podku pošiljajo. Pa temu ni tako. Okrajni šolski svet ormoški potrebuje ne namesto oblelega g. nadučitelja pri Svetinjah, ampak na mesto suplenta, kateri (mimogrede povedano) se z gospodom župnikom ne sporazume — poslušna suplenta. Ta zadeva se je v predzadnji seji okrajnega šolskega sveta povoljno rešila, v zadnji seji se je pa isti sklep predragčil in (v odsotnosti srednješčnih zastopnikov) došlo učitelj srednješčne šole za suplenta k Svetinjam — ko je gospod nadzornik člane zagotovil, da pošlje mesto tega učiteljico v Srednješčan. Čudna res so pota nemške države povečala in razširila papeško oblast. Kristjansko to pač ni bilo, da je papež netil razporej v boje in pravično tudi ni bilo, da je skušal oškodovati državo, da poveča svojo moč — ali kdaj so se papeži brigali, če je kaj kristjansko in pravično ali ne? Papež Inocencij III. je kakor Gregor VII. delal na

eulpa“ ki jo je spisal pošteni slov. katoliški župnik Anton Vogrinec, je v nič dejana in z njo vred tudi pisanatelj. „Slov.“ je 339 strani velike osmerke obsežno knjige s 33 vrsticami „umuru.“ „Slov.“ pravi, da je knjiga „polna nezrelih nazorov in enostranskih misilj“, da župnik Vogrinec razmotriva vse s svojega subjektivnega stališča. O celibatu pravi, „Slov.“ da ima župnik Vogrinec „jako zmešane pojme“ in določa: „Ako pravi on, (župnik Vogrinec), da velik del duhovščine ne izpoljuje celibata, pa mi (dr. Ignacij Žitnik), lahko rečemo, da ga velik del tako vestno izpoljuje.“ To je dokaz, kaj? To drži, kakor bi bilo pribito, in to bo tudi „Slov.“ vsakdo verjet, ker se vsakdo lahko na svoje oči prepiča, kako se „prečastiti“ drže celibata in varujejo krono čistosti. Nam se le smili župnik Vogrinec, o katerem čujemo, da je tako častivreden duhovnik. Poln iskrene vernosti in prave pobožnosti, v goreči želji, rešiti vero in cerkev, je sad svojih dolgoletnih izkušenj in študij obdelanil v knjigi, ki je po vsem izobraženem svetu vzbudila resno zanimanje — pri nas pa ga smoje praznoglavi paglave duhovskega stanu, ki so zbrani okrog „Slov.“, krtačti in brez kakor kakega pobiča, ne da bi poskušili njegove trditve ovreči z argumenti in dokazi. A kako naj tudi zahtevamo argumentov in dokazov od ljudi, ki ne znajo družega kakor psovati in hujskati, katerih vsak je živa priča, kako prav je pisal Vogrinec, da je duhovščina kriva, da gineva vera in propada cerkev.

Spoštuj nedelje in praznike... Iz Savinske doline se nam piše: Di Centa, ta po »Slovenčevem« hvaloslovu g. knezoškofu Bonaventuri naravnost od »božje previdnosti« poslan oskrbnik v Gornjem gradu, jo na Belo nedeljo prav pridno povišal graščinski les po Savinji, čemur se je ljudstvo močno čudilo. Če se pomisli, da se tej plovi v nobenem oziru ni mudilo, marveč da se je v nedeljo plovilo samo zato, da bi lastnikom žag za jím vzeto vodo ne bilo treba dati nekoliko odškodnine, kakor morda ob delavnikih, potem moramo pač vprašati: se li dà tako ravnanje škofovega oskrbnika opravičiti? Naši, četudi baje »moralno sprideni« lesni trgovci pa nedelj in praznikov iz verskega spoštovanja brez posebno nujne potrebe vendar le še ne oskrnjavajo s tako mirnim srcem, kateri Di Centa, oni od »božje previdnosti« poslan oskrbnik knezoškofovih graščin v Gornjem gradu. Gospôda, ne hvalite dneva pred včerom!

Žensko telovadno društvo v Ljubljani naznača, da se pri javni telovadbi jutri, t. j. v soboto odpre blagajna ob 1/8 uri zvezder. Začetek telovadbe je točno ob osmih in se prosi slavno občinstvo, da pride pravočasno, da ne bo neprijetnega motenja med telovadbo.

Bolniško in podporno društvo pomočnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko je za dne 16. t. m. nameravani izvredni občini zbor zaradi nastalih za prek preložilo na 21. dan aprila. Zborovalo se bo v salonu »Auerjevih dedičev« ob osmih zvezder, to pa le v slušaju, da zadostno število članov svoje udeležbo priglasi.

Bolniško podporno društvo čevljarov v Ljubljani bo praznovalo svojo 25-letnico v nedeljo dne 17. aprila 1904 v dvorani Puntigamske pivarne, Turški trg št. 1. Začetek točno ob 1/8. uri zvezder — Vstopina za osebo 40 kr. Ker je čisti dobitek namenjen v korist za ustavnovitev zaklada za oskrbo starosti onemoglih članov tega društva, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Za trgovce. Vsako leto se zgodijo enkrat ali dvakrat, da se pri trgovcih, ki prodajajo denaturiran spirit, zglaše finančarji in zahtevajo en liter tega denaturiranega spiritu, ki ga rabijo za preiskavo, da je spirit res denaturiran. Ta spirit dajejo trgovci finančni upravi zastonji. Našel se je pa trgovec, ki je rekel finančarjem, da plačuje že itak dovolj davkov in se ne čuti poklicanega finančni upravi svoj spirit darovati. Ta odgovor je seveda povzročil začudenje. Trgovcu se je zagrozilo, da izgubi licenco, da ne da spiritu zastonji. Trgovec pa se ni učal, če hoče finančna uprava dobiti spirit, naj ga plača. Stvar je šla do finančnega ministra in to je z ukazom z dne 25. februarja

1904 št. 3610 naročilo finančni direkci, da se mora trgovcu ta spirit, ki se rabi za preiskavo, da je denaturiran, plačati. Opozorjam torej vse trgovce, da za ta spirit in za steklenico lahko zahtevajo plačilo.

Magle smrti je umrl sinodni na svojem domu v Rebri št. 7 hišni posestnik in železniški strojni kurjač v pokoju g. Valentin Zagari, v starosti 82 let. Še včeraj popoldne se je šel skupaj z drugimi veterani in laške vojne fotografirat, prišedti domov se je po na stopnicah zgrudil in takoj umrl. Naj v misu podiš!

Veselica v Šiški. Jutri, dne 16. t. m., priredi podružnica »Spodnji Škač pravovarstvenega in strokovnega društva v gostilni gosp. Tonicha (pri »Kankertu«) v Spodnji Šiški zabavni večer s predstavami. Po predstavah prosta zabava in ples. Pri tej veselici sodeluje tamburaški klub »Triglav«. Začetek ob 8. uri zvezder. Vstopina 30 vin. za osebo. Odbor vabi k obilni udeležbi.

Slovenski tamburaški in pevski klub „Šiška“ priredi v nedeljo, dne 17. t. m. zabavni večer s plesom, korijandoli korzo in šalivo pošto v zimskem salonu Koslerjeve pivarne. Vstopina 30 vin. za osebo. Začetek ob 5. uri popoldne.

Dr. Karol Gestrin †. Z Dolenjskega se nam piše: Vest o smrti g. dr. Karola Gestrina nas je silno prestresla, vsvi se bili izza svojega službovanja v Kostanjevici in v Novem mestu takoreč po vsem Dolenjskem znan. Sedaj, ko počiva v hladni zemlji, zdi se nam potrebno, povdorjati njegov značaj in žarko rodoljubje njegovo. Rajni dr. Karol Gestrin je bil kremenec in odločen narodnjak, ki svojega narodnega mišljenja ni prikrival tudi teda, ko so bili z nami čuteči uradniki še kako redki in si morda našeli na vsem Dolenjskem kvečjemu tri narodno misleči uradniki. Zaradi svojega narodnega mišljenja je moral tedaj veliko trpeti; največ pa je pretrpel kot sodnik v Kostanjevici, kjer ga je neka klika anonimno ovadila pri višjih oblastih. Zgodilo se je celo, kakor je dr. Gestrin rad pravil v prijateljskih krogih, da se je zoper njega odposlala anonimna ovadba na kabinetno pisarno. Končno mu pa na veliko žalost klike, katera je tudi pozneje še rada delovala z aparatom anonimov ovadbe, niso lasu skrivili. A vse to ni omajalo njegovega značaja. Ostal je do zadnjega hipa odločen narodnjak, plemenit rodoljub in velik prijatelj slovenske mladine, če tudi ni mogel pozabiti, da so ga baš v Kostanjevici preganjali zaradi njegovega rodoljubja in zasledovali tudi ljudje, ki mu niso mogli tudi najmanjše nepravilnosti oditi. Zato bodi njegovi plemeniti duši lahka zemljica domaća!

Narodna čitalnica v Kranju. Za v nedeljo 17. t. m. naredana igra »Legijonarji« mora radi nepričakovanih ovir izostati. Predstava te igre se vrši potem v nedeljo 24. t. m. zvezder ob 1/8. uri.

Ogenj na Bučki. Piše se nam: Dne 13. t. m. ob 3 1/2. uri popoldne je začela goreti mescina gostilničarja Jožeta Selaka. V par minutah je bila vsa v ognju. Z njo v zvezi je bilo tudi več drugih strambi. Rešilo se ni iz tega poslopja skoraj ničesar. Le iz gostilne se je pridno pobiral, ker se je mislilo, da se ogenj dalje razširi. To se mora reči, da so se naši Bučklanci res potrdili, ter preprečili razširjevanje ognja po bližnjih gospodarskih poslopijih. Njih niso samo napotili lastni interesi — braniti ogenj —, ampak tudi simpatije do g. gostilničarja Selaka, kateri revez ravnal te dni nekaj boleha. Ženske naše le pazite na ogenj in vi, g. dimnikarji dobro snažite asje v dimniku, da ne bode potem vaša krvida. Zlasti sedaj pomladni je treba paziti, ko je tako suho.

Zborovanje učiteljskega društva za gorenjski okraj bo v nedeljo, dne 1. majnika pri Korenu v Št. Janžu ob 10. uri dopoldne. Na zanimivem vzoprednu je med drugim tudi predavanje gosp. Kočeka o njegovem potovanju v Norimberk.

Krojaški pomočnik — duhovnik. Kakor smo svoječno poročali, obiskaval je župnišča po Murškem polju neki mož, ki se je izdral za ameriškega misjonarja, potem za hrvaškega župnika itd. ter dobro živel. Tudi v ljutomerskem župnišču je napravil v začetku ugoden utis kot misjonar iz Amerike ter so ga povabili k nalašč bolje pravljivemu kositlu. Med kositlom, in ko je že menda preveč pil, pa se je zapletel v ratzovo in pokazal, da ima zelo pomjanljive teologične študije. Poslali so tajno po orožniku, ki je peljal »misjonarja« k okrajnemu glavarstvu. In tam so imeli ostrejši ter takoj dognali, da je misjonar 55-letni krojaški pomočnik Anton Jäger iz nemške Štajerske, ki je bil reč 10 let tudi v Ameriki, pa tudi že

v prisilni delavnici in po vseh večjih Štajerskih jedah. Slepal je na podoben način že par let po Avstriji in Italiji. Dobil je 18 mesecov ječe.

Lew na divje petelinje je letos prav uspešen. Tudi nadvojvoda Josip Ferdinand je imel srečo in je davi v revirju Podutik ustrelil lepega petelina.

V Zgorju ob Savi je obč. odbor izvolil za častna občana vpojenega rudniškega ravnatelja g. R. Wriessniga in postajenačelnika g. Fr. Strleta.

Mesrečna. Mlinarski hlapec Anton Kužnik iz Kala je v mlinu g. Vehoveca v Žužemberku ponesrečil. Prijelo ga je kolo, mu odtrgal glavo in jo zmečkal.

Samomor. V Mariboru se je zatrplil 27letni pisar južne železnice Gabrijel Sorre, ker je bil zaradi neredenje manipulacije z denarjem odstavljen iz službe. Zapustil je vodo in dva mlada otročida.

Zopet zapreka pri gradbi železnice skozi Bohinj. Projektovana proga od Stenge v Bohinjsko Bistrico se je morala zopet preložiti. Kopati bo treba 3 km dolg predor.

Požar v Pristavi pri Podgori. Velikanski požar je 11. t. m. upepelil 11 hiš z vsemi gospodarskimi poslopij vred, vklj. 52 poslopij. Zgorele so 3 govedi, in 4 svinje in vse gospodarske orodje. Škoda se ceni na 80.000 K, zavarovani so ljudje samo za 11.820 K. Vas šteje 28 hišnih številki. Vode ni, le mlakuže. Poročilo sledi.

Slovenska predstava v Opatiji. Jutri, v soboto, bo v »Hotelu Liburnija« v Voloski-Opatiji glede predstava s koncertom. Koncertne točke bodeta pela tenorist g. Orčelski in gdđ. Kočevarjeva, na klavirju pa bo spremjal kapelnik g. Beniček. Povrh se uprizori veločlopi. »Kdor se poslednji smeje, v kateri nastopijo gospa Danilova, gdđ. Kočevarjeva, g. Danilo in g. Nučič.

Protiklerikalna demonstracija v Pulju. V sredo zvezder je imel v Pulju jezušev Paviljonskih krogov, da se je zoper njega odposlala anonimna ovadba na kabinetno pisarno. Končno mu pa na veliko žalost klike, katera je tudi pozneje še rada delovala z aparatom anonimov ovadbe, niso lasu skrivili. A vse to ni omajalo njegovega značaja. Ostal je do zadnjega hipa odločen narodnjak, plemenit rodoljub in velik prijatelj slovenske mladine, če tudi ni mogel pozabiti, da so ga baš v Kostanjevici preganjali zaradi njegovega rodoljubja in zasledovali tudi ljudje, ki mu niso mogli tudi najmanjše nepravilnosti oditi. Zato bodi njegovi plemeniti duši lahka zemljica domaća!

Narodna čitalnica v Kranju. Za v nedeljo 17. t. m. naredana igra »Legijonarji« mora radi nepričakovanih ovir izostati. Predstava te igre se vrši potem v nedeljo 24. t. m. zvezder ob 1/8. uri.

Ogenj na Bučki. Piše se nam: Dne 13. t. m. ob 3 1/2. uri popoldne je začela goreti mescina gostilničarja Jožeta Selaka. V par minutah je bila vsa v ognju. Z njo v zvezi je bilo tudi več drugih strambi. Rešilo se ni iz tega poslopja skoraj ničesar. Le iz gostilne se je pridno pobiral, ker se je mislilo, da se ogenj dalje razširi. To se mora reči, da so se naši Bučklanci res potrdili, ter preprečili razširjevanje ognja po bližnjih gospodarskih poslopijih. Njih niso samo napotili lastni interesi — braniti ogenj —, ampak tudi simpatije do g. gostilničarja Selaka, kateri revez ravnal te dni nekaj boleha. Ženske naše le pazite na ogenj in vi, g. dimnikarji dobro snažite asje v dimniku, da ne bode potem vaša krvida. Zlasti sedaj pomladni je treba paziti, ko je tako suho.

Zborovanje učiteljskega društva za gorenjski okraj bo v nedeljo, dne 1. majnika pri Korenu v Št. Janžu ob 10. uri dopoldne. Na zanimivem vzoprednu je med drugim tudi predavanje gosp. Kočeka o njegovem potovanju v Norimberk.

Krojaški pomočnik — duhovnik. Kakor smo svoječno poročali, obiskaval je župnišča po Murškem polju neki mož, ki se je izdral za ameriškega misjonarja, potem za hrvaškega župnika itd. ter dobro živel. Tudi v ljutomerskem župnišču je napravil v začetku ugoden utis kot misjonar iz Amerike ter so ga povabili k nalašč bolje pravljivemu kositlu. Med kositlom, in ko je že menda preveč pil, pa se je zapletel v ratzovo in pokazal, da ima zelo pomjanljive teologične študije. Poslali so tajno po orožniku, ki je peljal »misjonarja« k okrajnemu glavarstvu. In tam so imeli ostrejši ter takoj dognali, da je misjonar 55-letni krojaški pomočnik Anton Jäger iz nemške Štajerske, ki je bil reč 10 let tudi v Ameriki, pa tudi že

Amerikanec Smrke France iz Vrha pri Catežu jo je, ne da bi zadostil vojaškim dolžnostim, popihal pred tremi leti v Ameriko. Tam si je prislužil 6000 K. Vrnivši se domov, je plačal očetove in materine dolgove in se sam zglasil pri oblastni. Dobil je 10 kron denarne kazni.

Nesrečen slučaj. Due 12. t. m. je vrgel 5 let star Ladko Pavčič, stanovanec v Sodniških ulicah št. 4 15 mesecov staremu otroku Rudolfu Mrzlikarju, stanovanemu ravnom, kamnen v glavo pri levem očetu tako nevarno, da otrok še sedaj ne vidi na levo očko ter zavoljno strahu od udarca še vedno trpi hude muke in ga vše božja.

Tatvina. Mariji Bukovčevi je bila dne 13. t. m. iz odprtje sobe ukradena srebrna ženska ursa, vredna 19 K Tatvine sumljiva je neka brez poselne služkinje.

Krč je prijel na Dunajskih cestih pred »Figovcem« zidarškega delača pri Accettua, Franca Zupančiča, tako hudo, da so ga na odredbo zdravnika dr. Ilnerja z rečilom v zdravnikom prepeljali domov v Hradeckega vas.

Delavsko gibanje. Včeraj se je zatrplil 27letni pisar južne železnice Gabrijel Sorre, ker je bil zaradi neredenje manipulacije z denarjem odstavljen iz službe. Zapustil je vodo in dva mlada otročida.

Nesreča. Čin »slabejše polovice«. V Velikem Varadinu je bogati posestnik Matyikrics grozil svoji ženi, da jo bo izključil iz dedičine zaradi njenega lahkomisljnega življenja. Ponoči je žena moža s sekiro ubila, truplo razkosala ter ga spravila v sod. Sod je imela več dni v svoji sobi, potem pa ga ponoči s pomočjo svoje 13letne dekle zvala v bližnjo reko. Oblasti pa so kmalu zvedele za zločin in morilko zaprile.

Hudičev stroj se je razletel v hotelu »Nord« v Petrogradu. Hotel je deloma zgorel. Ubil je anarhist, ki je razstrelil približno 10 minut, dokler ni prišel čoln in ga rešil. Cirilov adjutant Kube in sluga Rudejkov sta ponesrečila. Ciril je ožgan na vratu in ranjen na nogi. Zdaj leži v nekem železniškem vagonu, a ima hudo mrzlico.

London 15. aprila Nesreča pri Port-Arturju je dala nasprotnikom Rusije poguma, da skušajo javno mnenje razdražiti proti Rusiji in razgreti za Japonsko. Posebno skušajo razsiriti mnenje, da je »Petropavlovsk« ponesrečil vsled

ene tistih min, ki jih je japonski admiral Togo natresel pred Port-Arturom. Druga verzija, ki se razširja, je ta, da imajo Japonci štiri torpedovke, ki plovejo pod vodo in ena izmed teh, da je uničila ladjo »Petropavlovsk«. Strokovniki opozarjajo, da je to kratko malo izključeno.

London 15. aprila. Poročila iz Čifu javljajo, da je bilo rusko brodovje, ko je zapustilo Port Artur, napaden. Okrog »Petropavlovsk« je bilo več torpedovk in je bil petkrat zadel, isto tako je bilo zadelih tudi več drugih ladij. **Petrograd** 15. aprila. Uradno se razglaša, da je pri nesreči »Petropavlovsk« utonil tudi slavni ruski slikar Verner-Sčagin.

London 15. aprila. »Daily Chronicle« javlja, da je japonski cesar enega prvih japonskih državnikov s posebno misijo postal v Evropo.

Petrograd

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kurz dnevn. borz. 14. aprila 1904.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
42% mejeva renta . . .	99.80	100-
42% srebrna renta . . .	99.60	99.80
4% avstr. kronska renta . . .	99.60	99.80
4% zlata " . . .	119.50	119.70
4% ogrske kronske " . . .	98-	98.20
4% zlata " . . .	118.55	118.75
4% posojilo dežele Kranjske . . .	100-	100.75
4% posojilo mesta Slijet . . .	100-25	101.25
4% Zader . . .	100-	100-
4% bos.-herc. žel. pos. 1902 . . .	100-60	101.60
4% češka dež. banka k.o. . .	100-	100.30
4% ž. o. . .	101.65	101.85
4% zst. pisma gal. d. hip. b. . .	106.65	107.65
4% pest. kom. k. o. z . . .	101-	102-
4% zast. pisma Innerst. hr. . .	100-50	101.30
4% ogrske cen. dež. hr. . .	100-25	101.25
4% z. p. s. ogr. hip. ban. . .	100-	101-
4% obl. ogr. lokalnih ž. leznic d. dr. . .	100-10	101-
4% obč. češke ind. banke . . .	100-50	101-
4% prior. Trst-Poreč lok. žel. . .	98.50	-
4% prior. dol. žel. . .	99.50	100-
3% juž. žel. kup. . .	299.75	301.75
4% avst. pos. za žel. p. o. . .	101-	101.70

Srečke.

Srečke od l. 1854 . . .	190-	194-
" 1860/1 . . .	182-	184.50
" 1864 . . .	259.50	261.50
" tizske . . .	182.50	184.50
" zem. kred. I. emisije . . .	297-	307-
" II. . .	293-	297-
" ogr. hip. banke . . .	269-	274-
" srbske à frs. 100- . . .	89-	93-
" turške . . .	130.60	131.60
Baščarska srečke . . .	21-	-
Kreditna . . .	67-	75-
Inomoške . . .	77-	80.50
Krajkovske . . .	504-	515-
Ljubljanske . . .		-
Avt. rud. križa . . .		-
Ogr. Rudolfove . . .		-
Salcburske . . .		-
Dunajске kom. . .		-
Dežnice . . .		-
Južne železnice . . .	80.75	81.75
Državne železnice . . .	642.25	643.25
Avtro-ogrsko bančne delnice . . .	1600-	1610-
Avtro-ogrsko kreditne banke . . .	642.50	643.50
Ogrske . . .	758.50	759.50
Zivnostenske . . .	249-	251-
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	622-	628-
Alpiniske montan . . .	413-	414-
Prasko žel. in dr. . .	1930-	1940-
Rima-Murányi . . .	488.76	489.50
Triboljske prem. družbe . . .	341-	345-
Avtro-orožne tovr. družbe . . .	457-	460-
Češke sladkorne družbe . . .	152-	155-
Valute . . .		-
C. kr. cekin . . .	11.34	11.38
20 franki . . .	19.07	19.09
20 marke . . .	23.44	23.50
Sovereigns . . .	23.96	24.04
Marke . . .	117.15	117.35
Laški bankovci . . .	96.26	95.45
Rubli . . .	252.75	253.50
Dolarji . . .	4.84	5-

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 15. aprila 1904.

Termin.

Pšenica za april 1904 . . . za 50 kg K 7.90
" maj 1904 . . . 50 " 7.92
" oktober 1904 . . . 50 " 7.83
Rž " . . . 50 " 6.31
Koruzna " maj 1904 . . . 50 " 5.12
Oves " maj . . . 50 " 5.25

Efektiv.

Neprremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Vsi na nad morjem soč. Srednji zravn. tlak 738.0 mm.

April	Čas	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetriovi	Nebo
14. 9. zv.	738.1	12.7	sr. jazahod	pol. oblačno	
15. 7. zj.	756.8	12.6	sr. jazahod	oblačno	
2. pop.	735.7	19.5	p.m. jazah.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura : 15.1°, normale: 9.5° Mokrina v 24 urah : 0.0 mm.

V vili „Danica“ na Bledu

se odda

dvoje stanovanj

1070-1 s kuhinjo.

Več v upravnosti „Slov. Naroda“.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, priateljem in znancem, kateri so nam o priliku nadneadne smrti našega nepozabnega, iskreno ljubljenega soproga, brata in strica, gospoda

dr. Karola Gestrina

izkazali svoje sočutje, ki so predlagali pokojniku darovali krasne vence ter ga spremili na dolgi poti k zadnjemu počitku, izrekamo najprisrtečnejšo zahvalo.

Ljubljana, 15. aprila 1904.

Zahlučič ostali.

Hiša

z gospodarskim poslopjem in vrtom, pravna za vsako obrt, blizu železniške postaje se proda pod zelo ugodnimi pogoji.

Natančne pojasnila daje Ant. Umek v Brežicah.

1048-2

Išče se veden in marljiv

potnik za provizijo

za razprodajo dobro vpeljanega blaga po celi Kranjski.

Velik konzum! Vpeljana tvrdka!

Blagohotne ponudbe pod šifro I.

F. K. 500 na upravnost „Sloven-

skoga Naroda“.

1047-2

Filialist

strojne stroke za svetovno trgovino

se išče.

Natančne ponudbe v slovenskem in nemškem jeziku z navedbo referenc, prejšnjih služb in zmožnosti položitve kevcevje, naj se pošiljajo pod „Tüchtiger organisatōrfähiger Kaufmann 42092“ anončni ekspediciji M. Dukes Nachf., Wien, I.

Zgodovinska povest iz francoskih časov na Kranjskem

Pod novim orlom!

(ponatis iz „Slov. Naroda“)

je izšla!

Ta povest je, izhaja v „Slov. Narodu“, vzbudila mnogo pozornosti in živo zanimanje po vsej deželi ter smo jo moralni na mnogostransko izrecno zahtevalo izdati v posebni knjigi.

Dobi se edino-le pri

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Iztis po K 1.60, po pošti K 1.80.

Na svetovni razstavi v Parizu 1900. „GRAND PRIX“.

K. & C. Popoff v Moskvi.

Dobavitelj več evropskih dvorov.

Najfinješa znamka.

V izvirnih zavojih na prodaj po vseh finejših trgovinah te stroke.

Zakonito vpisana varstv. znamka.

2772-10

es. kr. avstrijske

državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izved in voznega reda.

veljavien od dne 1. oktobra 1903. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIZ. Ob 12. uri 24 m ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzenste, Inofost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Kain-Reitling, v Steyr, v Linc na Dunaj v Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solno ad, Inost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inost, Bregenc, Curih, Genove, Pariz, čez Klein-Reitling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razred), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzenste, Inost, Monakovo (direktni vozovi I. in II. razred Trst-Monakovo). — PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIZA. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inost, Franzenste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razred Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak v Trbiž. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko Prago (direktni vozovi I. in II. razred). Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genove, Curih, Bregenc, Inost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontab. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubno, Selzthal, Beljak, Celovec, Monakova, Inost, Franzenste, Pontab. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubno, Beljak, Celovec, Monakova, Inost, Franzenste, Pontab. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj v Novemestu in Kočevju, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novemestu, mesta, Kočevje, ob 8. uri 38 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mesani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in